

M. I.

LIETUVIŲ

BALSAS.

№ 10.

KAINA:

Metams 4 rb., pusme-
čiui 2 rb. 10 kap., 3
mėnesiams 1 rb. 10 kp.
1 mėnesiui 35 kap.

Skyrium numeris 5 kop.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.

Spalių 11 d. 1915 m.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29, b. 10. (Znamenskų g. kampas). Tel. 652-02.

Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

Pabėgėlių rašomasis ir žinių teikiamasis Biuras

prie Centralinio Lietuvių Komiteto dėl karo nukentėjusiems šelpiti
pradėjo darbuotis nuo rugp. 25 d.

Biuras rašo visus lietuvių, išsiblaškiusius po Rusiją, renka žinias apie jų padėjimą, padeda susisiekti kitiems giminiams, pažįstamiems ir kaimynams; teikia visokių pabėgėliams reikalingų žinių ir duoda žodžiu ir raštu teisės ir kitokių patarimų.

Biuro adresas: Petrograd, Baskov per. 29, b. 10; tel. 652—02.

Tramvajai vaikščioja šie: №№ 4, 6, 16, 17.

Biuro vedėjas advok. Kazys Šalkauskis.

Petrapolis, spalio 11 d.

Mūsų viešojo gyvenimo bangos visada buvo neperdidelės ir neperplautos. Turėjome kelis laikraščius, kuriuose jis, kad ir nevisas atsimušdavo, tai bent svarbesnieji jo apsirėškimai, arba, tiksliau sakant, grynai lietuviškos mūsų gyvenimo pusės. Intelligentijs, be abejo, negalėjo tenkintis tuo, kas buvo spaudzinama lietuvių kalboje — ar tai laikraščiai, ar tai knygos. Ji turėjo skaityti ir skaitydavo leidinius svetimomis kalbomis, nes kitaip būtų toli užsilikusi nuo kitataučių apšviestųjų. Bet svetimi raštai, dailesni forma ir gilesni turiniu, vis dėlto negalėjo atstoti savųjų, kad ir todėl, jog tik turėdamas raštiją gimta kalba žmogus tegali būti tikras tautos narys. Mūsų raštija buvo negili ir neplati, bet ji turėjo didelės reikšmės.

Kitaip virto viskas karo sukuriui pasiekus Lietuvos širdį. Intelligentijs, kaip ir kiti gyventojai, buvo išmėtyta. Vieni liko vietoj, kiti turėjo nešties svetur, treči turėjo vesti pabėgėlius ir t. t. Palyginus su sodiečiais, jį mažiau nukentėjo materialinai nuo karo, bet, jai išsiblaškius, kultūros darbas buvo visur sustabdytas. Dauguma laikraščių sustojo ėję. Iš pirmą buvusių liko bene vienas tik „Rygos Garsas“, kurs turi tenkinties veik vien Rygos skaitytojais. Tiesa, kaip mums rašė iš Vilniaus korespondentas, ketinama buvę tenai leisti „Vairą“ ir „Viltį“ ir vokiečiams atėjus, bet labai galima abejoti, ar tai bus įvykinama. Jei pasisektų, be abejo, turėtų likusiems Lietuvoj didelę svarbą. Bet mums svetur gyvenantiems jie būtų vistiek neprieinami. Taigi intelligentai, išsisklaistę po įvairius Rusijos miestus kol kas gali spiesties vien prie mūsų „Balso“. Kad jos reikalų negalima patenkinti vienu nedideliu laikraščiu, tai aišku. Dabar kaip tik reiktų pakeisti pirmutinę mūsų taktiką nesikišti į bendrus didžiųjų tautų gyvenimo klausimus. Jei prieš karą mūsų likimas veik nei kiek nuo jų neparėjo, tai dabar viskas virto kitaip. Mes jau ne kartą nurodinėjome, kad mūsų ateitis žymiai pareis, kaip baigsis karas. Pirmoji politiko priedermė, gerai pažinti tuos žmones ar tautas, su kuriais reiks jam dirbti. Iš svetimos

spaudos mes niekada negalėsime išsiaiškinti savo pozicijų ir net pažinti kitų tautų politiką. Kiekvienos šalies spauda partyvi. Kur bus priešingi reikalai, bus priešingos ir nuomonės. Paimkim pavyzdžiui kad ir Bulgariją, apie kurią dabar tiek rašoma. Keturių valstybių sutarties spauda išrodinėja ir išrodinė, kad bulgarai visai neišmano savo reikalų, kad jie pasirinko pradžios kelią, o vokiečių laikraščiai sako ir sakys atžagariai, kad jie protingiausiai rūpinasi savo reikalais prisidėję jiems talkon. Tokiu būdu busime ir mes svetimos spaudos įtekmė, kol nenušviesim patys tų dalykų, kurie mums rūpi. Tiksliau sakant mes ne busim svetimo įtekmė, bet senai joj esam ir ligšiol dar ja nenusikratėm. Aiškiausia tai parodo mūsų laikraščiai. [visus svarbiuosius dabarties klausimus jie žiūri angliškųjų laikraščių akimis. Gyvendami liuosiausioj šalyj, kur lengvai galėtų gauti tikrų žinių iš priešingų šaltinių, ypač kontroliuodami vienais kitus, jie betgi to nedaro ir, galėdami pasidaryti savo nuomonę, ima svetimą tokią, kokią ją randa. O tokioj valandoj, kaip dabar, stačiai nuodėmė leisti kitiems už save galvoti.

Esant tokiam daugumui klausimų, jiems apšviesti nuodugnai reikia tinkamesnės vietos, nei pussavaitinis laikraštis. Geriausia būtų turėti storų žurnalų, bet nesugebėję to padaryti ramiau metu, dabar nė to tiek neįstengsime. Atskiros brošiūrėlės tam vėl netinka, nes negali greitai platintis. Pravarčiau būtų leisti, kad ir nenustatytu laiku, didesnį žurnalą, kuriame visi gyvieji mūsų dabarties klausimai galima būtų ramiai ir rimtai gvildyti. Darbas tai sunkus, bet būtinai reikalingas. Nepaprastu metu nepaprastai reikia dirbti.

Korespondencijos.

Simbirskas. Simbirske ir Simbirsko gubernijoje pabėgėlių daugybė. Kalba, kad busių apie 30000. Be to, dar važiuoją daugybė, keli šimtai tukstančių, iš kitų miestų: Gomelio, Orlo, Roslavlės, Riečicos ir k. Jau surašytų pabėgėlių jau esą: pačiame Sim-

birske — 328, jo apskrityje — 848, Sizranės apskrityje — 5476, Karsunės — 2000, Alatirės — 1552 ir Kurmitsko — 904. Nerašytų esą dar labai daug. Yra taip pat nemaža išsiųstų iš Vakarų krašto; tarp jų yra daug ir lietuvių. Kasdien ateina vis nauji pabėgėlių traukiniai.

Suplaukus į Simbirską daugybei žmonių ir atkėlus čia kaipurias vyriausybės įstaigas, liuosų būtų mieste mažne visai negalima gauti. Tik tai D. K. Tatjanos Komitetui padedant, pavyko gauti lietuviams vieni labai geri namai, skyrium pastatyti, su 10 kambarių, labai geroje vietoje. Mokesnis tik tai 80 rublių mėnesiui. Dabar galima lietuvių koncentracija. Atminus, kad butai Simbirske yra sekvestrojami, tokie namai yra didelė gerybė.

Labai sunkus padėjimas yra išsiųstųjų. Jais nieks nesirūpina, jų nieks nešelpia. Jie tikrai badauja. Net pažiūrėti į juos baisu: nuplyšę, sulyšę, pamėlinavę, išputusiais veidais. Jų daug miršta. Lietuvių Centr. Komiteto igaliojimas rūpinasi, kad vietos vyresnybė leistų tiek pat šelpiti ir išsiųstuosius, kaip ir kitus pabėgėlius. Dabar yra jiems teikiama maža pašalpa, kitaip jie negalėtų nė gyvi būti. elpia juos ir Markevičienė vilniutė. Bet tat nedaug tepadeda: gavę vieną antrą rublį, vėl grįžta prašyti.

Visa labai brangu: cukraus svaras 27 kap., duonos sv. 8 k. Ir tat galima gauti tik anksti rytmečiais. Dabar visi džiaugiasi greitai sulauksią prieglaudos: neberekėsia šalti ir alkį kęsti.

Lovų negalima gauti visame mieste. Kalsime gultas iš lentų, dirbsime šieno priegalves, šiaudų matrasus. Bus daug pigiau.

Reikalinga maldų knygų. Jų daug prašo, neturi iš ko melsies. Šiaip jau knygų šiek-tiek yra (apie 100 egz.). Gautą iš p. Markevičienės laikraštį padalinome lietuviams. Visi puolė ištroškę skaityti.

Maža maža skaitant, lietuvių bus apie 10000. Srašų tautomis nedaro, tad ir lietuvių suieškoti sunku, užvis kad dauguma yra sodžiuose. Apskritai sakant, tikslios organizacijos dar nėra ir visos pabėgėlių šelpimo darbas dar tebetaisomas, tebtvarkomas. Miestas duoda žmogui dienai 15 kap. ir 50 kap. mėnesiui. Prie tokios brangenybės su tiek pinigų išsimaitinti labai sunku. Gyvena labai susigrūdę.

Trūksta viršutinių ir apatinių drabužių. Duoną žada kepti patys pabėgėliai, nes lengviau gauti miltų, negu duonos, o gautuosiuose namuose yra dvi krosnys.

Lietuviai Prūsų valdiniai per Amerikos konsulį gauna pinigų maitinties, tik pinigų jiems į rankas neduoda, o perka maistą ir dalina. Jie labai reikalingi pinigų ir verkdami prašo jų duoti. Taip pat jie reikalingi knygų ir laikraščių.

Darbo gauti sunku. Darbininkams moka mažą. Lietuviams, nemokantiems rusų kalbos dar sunkiau.

Lietuvių, kurie čia nuolat gyven-

tų, taip sakant lietuvių kolonijos čia nėra.

Darbuojasi lenkų, žydų ir latvių komitetai. Lietuvių jau buvo žadama sudėti į vieną vietą su lenkais ir atiduoti prižiūrėti kunigui lenkui. Dabar lietuvių bus globiami Liet. Centr. Komiteto igaliojimo. Padėjęjų užteks, nes iš pačių pabėgėlių yra inteligentų.

J. A.

Saratovas. Bendro lietuvių skaičiaus patirti neteko, nes nei miesto, nei žemstvos tam tikrų užrašų tautomis nebuvo daroma, tik šiomis dienomis pradėta tas darbas.

Tečiau yra pabėgėliams namų, kuriuose gyvena vien lietuvių. Sakysim yra vieni namai, kuriuose gyvena daugiau ne 100 vienių lietuvių. Apie šiuos namus pakalbėsiu paskiau. Visame mieste pabėgėliams bus arti 50 bendrabučių ir, aišku, kiekviename bus ir lietuvių. Buvo nutarta, pasamdžius žmogų, apėti juos visus ir, nors aplamai, patirti, kiek iš viso yra lietuvių, bet, deja, man iš Saratovo išvažiuojant su tuo žmogumi susieiti nebeteko.

Sodžiuose apgyvendinta jau 43.000 žmonių. Aišku, kad ir čia pakliuvo ne vienas lietuvis. Pabėgėliais rūpinasi miestas ir žemstva. Čia kad ir nėra panašių ujimų, kaip Nižniame, tečiau šelpimo darbas tik dabar kiek tvarkingiau pradamas dirbti.

Pabėgėliams pietų neverdama. Dalinama „pajokai“. Stotyje dižuruoja studentų medikų. Jų tikslas žiūrėti sveikatos. Darbo biure tarnauja vien rusai. Yra registracijos ir kartu pašalpos stalas. Ten viena rusė. Per pabėgėlius, apstojusius ją užsirašyti ir gauti pinigų, pačios rašytojos nė nematyti. Sunkus vargelis, kol patenki prie jos. Ir apskritai lietuvių vardas visur naujai skamba; vienur jį maišo su lenku, kitur su latviu, o kaipur ir visai nežino.

Yra D. K. Tatjanos Komitetas. Pirmininkė vice-gubernatorienė. Duoda pašalpų, rūbų ir t. t.

Grinkevičius pirmas pradėjo rūpintis, kad šalia lenkų, žydų, latvių, būtų ir lietuvių komitetas. Ir tie namai, kuriuose gyvena daugiau ne 100 lietuvių, yra Grinkevičiaus darbas. Mat, jis yra miesto dūmos narys. Užtat, gal būti, jam ir pavyko juos išgauti. Namai dideli, erdvūs, švarūs. Kituose miestuose į tokius namus sugrūstų ne 100, bet du šimtu, o gal ir dar daugiau. Išgavus iš miesto pinigų, iš lentų padarytos kaip ir lovos. Tuose namuose pabėgėliams yra duodami pietūs. Pasamdyta virėja iš gautų „pajokų“ pinigais, padedant ir kontroliuojant vienam, kasdien viskitam, pabėgėliui, perka ir verda. „Pajokas“ tiesiai į rankas neduodamas. Visi patenkinti. Tvarkos bei švarumo žiūrėti namuose yra šeimninkas. Visi tie viršininkai yra iš pačių pabėgėlių. Apatiniame gyvenime — po skliautais yra įtaisyta tų namų valgykla, kurioje, kaip sako patys pabėgėliai, esą „smagu valgyti“. Viena nelaimė tos didelės šaimynos (įėjus atrodo ji soti, švari, net turtinga...) — vaikučiai serga.

Dar Saratove tebevažiuojant, kelyje apsirgo vienas kitas tymais (blusinėmis), nuvažiavę į vietą apsauginio ir sveikuosius.

Sunku mūsų žmoneliams, įbauginantiems, kas ir patarti; tačiau viena moterėlė buvo nusiuntusi savo vaiką ligoninėn, bet vaikas... tuoj mirė. Vadinasi, ligoninėje vaikai miršta — nebesiusti ten. Tad paskiau, nei kunigo, nei kitų žmonių neklausė. Dauguma vaikų persirgo tuose pačiuose namuose, vienok dabar jau visi sveiksta, taisyti ir po savaitės kitos bus visi sveiki.

Reikėtų dar vienu namų lietuvių pabėgėlių prieglaudai arba vaikų bendrabučiui ir mokyklai. Grinkevičius žada ir čia padėti. Pirmučiausias reikalas — mokykla.

Kalbama, kad darbo biure tarnautų ir lietuviai bent vienas.

Žadama pasamdyti Grinkevičiui padėjėją, kurs tam tikromis valandomis būtų Lietuvių Komiteto bute, eiti į stotį sutikti pabėgėlių ir t. t., žodžiu, kad būtų visai atsidedęs pabėgėlių darbui.

Grinkevičiaus žmona (rusė) taip pat, kiek galėdama, darbuojasi lietuviams pabėgėliams, padėdama taisyti bendrabučius, laikyti juos švariai ir t. t.

Kol kas Saratove nėra lietuvių mokytojo, nei mokytojos, nei vaikų bendrabučio vedėjos ar šeimininkės. Įsteigus mokyklą ir vaikų bendrabutį, jie bus reikalingi.

Kievo universitetas keliamas karo metui į Saratovą. Pirmi studentų būriai jau važiuoja. Žinoma, atsirasi ir lietuvių, tada darbas bus smagiau ir lengviau dirbti.

Buvo smulkiai tariamasi apie pabėgėlių registraciją, apie sodžiuose gyvenančiųjų globojimą, apie knygyną.

Lietuviai Saratove gyvena šie: inž. Grinkevičius (M. Sergijevskaja i Policejskaja 56—58), dvarin. Grauzinis (Dvoriankaja 39), inž. Pr. Morkūnas (Niemieckaja 31), buhalt. Jon. Samulionis (Moskovskaja 27, Upravlen. Uralsk-Jeleckoj žel. dor.), gmin. teisėjas Radziukynas nuo Simno (D. K. Tatjanos Komitete), kun. Čaplikas (nuvažiavo Astrachanėn ir ten gyvena).

Lenkai čia plačiai gyvena. Moko-

si keli šimtai vaikų ir jau suspėjo vieną kitą lietuviuką pritraukti, kuriuos dabar dar lengva atgauti.

Latviai gyvena sunkokai. Mano greitu laiku atidaryti mokyklą.

Kun. Potockis, lenkas; lietuviškai nemoka. Tad nors važinėti reikia kunigo lietuvių.

Penza. Iš miesto vedamų pabėgėlių užrašų patyriau, jog Penzos mieste lietuvių yra 50 su viršum. Norėdamas šią žinią patikrinti, apėjau barakus ir surašiau lietuvių. Nors surašinėdamas išgirdau naujų pavardžių ir kai kurių, pirmiau užrašytų, jau nebebuvo, bet lietuvių skaičius liko tas pats, būtent 50. Iš pasikalbėjimų ir įvairių statistikos žinių teko patirti esant daug pabėgėlių išsiųstų į rusų sodžius. Manau, tarp jų buvo ir lietuvių. Tik nuo rugsėjo 18 dienos tegalima susekti, kur kokis (kuo pavarde ir kurios tautos) pabėgėlis išsiųstas. Bet žinoma, jog lietuviai pro Penzą griuvo kaip tik prieš rugsėjo 18 d. Kur juos dabar besuseksi!

Penzoje oficialinė įstaiga pabėgėliams šelpti yra Visuomenės Komitetas. Yra lenkų komitetas, o lietuviams atstovauja p. Strikis. Visuomenės Komitetas yra išsidalijęs į kelias tam tikras komisijas: maitinimo, butų ir kit. Nutarta, kad maitinimo komisija susidėtų vien iš tautų atstovų. Tad ji susidaro iš rusų, lenkų ir latvių. Maitinimo darbas pavestas atskiroms tautoms. Butų komisijoje nutarta ir vykdoma, kad kiekvienos tautos žmonės gyventų skyriumi, atskiruose barakuose.

Barakai statomi iš lentų, su tarpais, prigrūstais drožlių ir žiogspirų, bet nutarta statyti ir iš rąstų. Statomos ligoninės ir skirstymo—dezinfekcijos bei infekcijos barakai. Tam dalykui ketinama prašyti iš Vidaus reikalų ministerijos 250000 rub.

Pabėgėliai lietuviai lenkų komiteto ir latvių globoje. Man rūpėjo sužinoti, kiek Penzoje yra mokslo amžiaus lietuvių vaikų. Jų nedaug suradau. Delto būtų gerai, jei čia atvažiuotų mokytoja lietuvi. Galima būtų drauge su latviais (jie irgi neturi mokyklos) išnuomoti mokyklai namai, išėitų pigiau. Tuo reikalu kalbėjau su p. Strikiu; jis pritarė man.

Lietuvių inteligentų Penzoje tėra klebonas kun. St. Svežda ir neseniai atvažiavęs iš Telsių kun. Póvilainis. S.

Tula. Kelionė su pabėgėliais.

Keliant pabėgėlius iš Dvinsko į Tulą, teko juos lydėti. Kiekvienoje didelėje stotyje ląksčiau, kaip katė su pūste: tai valgio prašiau, tai gydytojo ieškojau. Vieną vaiką sergantį rauplėmis, palikau Vitebske, kitą vos gyvą nuvežiau į Tulą. Stotyje mirė. Tuloje man bevaikščiojant į įvairias vietas pabėgėlių reikalais, paėjo traukinys su visais mano žmonėmis. Šiaip-ne-taip pavyko sulaikyti artimiausioje nuo Tulos Pratapopovo stotyje (7 varstai) ir savo išrinktuosius žmones sugrąžinti atgal į Tulą.

Gyvenimas Tuloje. Antrą dieną gavau iš Miesto Komiteto butą, kuriame sutalpinau 65 žm., o su manim atvažiavo 95 žm. Tad likusius išdalinau po kitus butus, o tiems, kurie su mažais vaikais, pasamdžiau savo pinigais. Butai už vaistus brangesni. Pradžioje buvo labai sunku. Nebuvo nė su kuo pasitarti.

Kasdien vaikščiojau į stotį. Ten suradau daug lietuvių, nežinančių, kur kreipties. Juos ištraukiau iš vargo. Apėjau visas pabėgėlių prieglaudas, kurių suradau 32. Paėmiau ir pirmiau į savo rankas ir buvusią prieglaudą su 66 žm. lietuviams. Kas dieną reikia jiems dalyti pinigai, gaunami iš Miesto Komiteto. Duodama po 20 kap. suaugusiems ir mažiems 10—15 kap. Kas savaitę reikia 3 kartus eiti į Miesto Komiteto pasėdžius.

Norintiems darbo gana sunku į gauti. Kas ieško darbininkų, vis kreipiasi į lenkų komitetą, o iš jo lietuviui ar lietuviui neduoda geros vietos, tik išjuokia, daugiau nieko.

Darbo su pabėgėliais yra iki kaklo.

Dabar renku vaikus, kurie nori mokyties; surinkau jau 60. Bet dar daug yra nesurastų. Tarp surastųjų tik kairurie moka „10 Dievo prisakymų“. Motinos teisina, kad vaikai užmiršę. Reikalinga būtų lietuvių vaikams atskira mokykla, kuri ruoštų juos į pirmą išpažintį ir Komuniją.

Miesto Komitetas taisyti rusų latvių ir lietuvių vaikams mokyklą ir

prieglaudą. Žinoma, toje mokykloje nebus žiurima, kad vaikai išmokyti poterių. Į prieglaudą buvo norima įteikti viena lietuvių mokytoja, bet ji neturėjo mokytojos teisių, o be teisių nepriima. Reikalingas ir lietuvis mokytojas, kurio reikalauja Miesto Komitetas. Lenkų Komitetas viską jau savo turi, ir lietuviams, kaip ištyriau, stačiai nieko nenori nė patarti.

Rugsėjo 27 d. Tuloje apsigyveno kunigas lietuvis. Jis jau sakė lietuviškai pamokslą. Žmonės labai džiaugiasi, kad galės bent išpažinties nueiti. D. Zab.

Vitebskas. Vitebsko pabėgėlius rubais šiek-tiek aprūpinau. Pabėgėliai nutarta gabenti iš Vitebsko į Jaroslavlę. Traukinys bendromis visų draugijų pajėgomis bus gerai aprūpintas. Bent labai daug buvo apie tai kalbėta.

Prieglaudą vaikams našlaičiams atidariau.

Mūsų santykiai su D. K. Tatjanos Komitetu labai geri.

Su latviais teko susibarti. Jie pyksta, kam lietuviai pradėję dalyti rubus, nepalaukę jų. O jų sulaukti nebuvo galima. Jie taip ir siųs neaprupinti. Nutarė nuvežę vietoje aprūpinti.

Visai, kaip reikiant, negalėjo aprūpinti savųjų ir Lietuvių Komiteto igaliojinius, nes būtų reikėję išleisti tukstančiais, bet vis dėlto, patys dieji reikalai buvo patenkinti. F. V.

Ufa. Dalis pabėgėlių lietuvių, studentui Masiuliui lydinč, nuvažiavo į Ufą. Ufoje sunku esą gauti butų. Darbo pabėgėliams gauti esą galima. Daug lietuvių išvažiavę į Sibirą: į Tomską, Tobolską ir kitur. F. V.

Ribinskas. Čia iš viso vieko darbuojasi pabėgėliams kun. Raštutis ir proviz. Žvėrelė. Pabėgėliai turi labai gerą butą Volgos pakrantėje, sode. Netrukus jiems išdās pradės duoti po 20 kap. dienai. Vaikams yra pasamdyti dideli namai sode su visomis ištaigomis. Ten pat yra visokių tikybų vaikams prieglauda. Vaikai į ją vaikščioja kasdien iš kitų prieglaudų

E. de Amičis.

MOTINOS BEIŠKANT.

Pagriebęs ryšėlį ir taręs ačiū, berniukas bėgė išėjo ir per dvi minutes buvo plačiame kieme, lempų nušviestame. Daugybė žmonių darbavosi ten, nešdami grūdų maišus dideliuosna vežimuosna, kurie panašūs buvo į virvašokių važiuojančius namus, ant aukštų ratų, su apvalum dangčiais. Augštas žmogus su ūsais, įsivyniojęs apsiaustan baltomis ir juodomis balankomis, dideliais batais, žiūrėjo darbo. Berniukas nedrąsiai priėjo prie jo ir pasiprašė paimti jį su savim, sakydamas, kad atkeliavęs iš Italijos motinos ieškotų.

Viršininkas (vyriausias visų šių vežimų palydovas) apžvelgė jį nuo galvos iki avalų ir nenoromis atsakė:

— Nėr vietos.

— Aš turiu penkiolika lyrų, — maldavo berniukas, — atiduodu tas penkiolika lyrų. Kelyje dirbsiu. Nešiosiu vandenį ir pašarą galvijams, atliksiu kiekvieną darbą. Truputėlio duonos man užteks. Duok man vietos, ponuli!

Viršininkas vėl pažūrėjo į jį ir jau švelniau pratarė:

— Nėra vietos... ir, be to, mes nevažiuojam Tukumanan, važiuojam kitan miestą—Santiago del Estero. Reiktų tave palikti, ir tau tektų pėsčiam eiti dar ilgą kelią.

— Aš ečiau dvigubai tiek! — sušuko Marka, — aš eisiu pėsčias, nesirupink tamsta; ar šiaip, ar taip, vis tik nuvyksiu; priimk tamsta mane del Dievo, del Dievo nepamesk manęs vieno.

— Neušmiršk, kad keliauti reiks dvidešim dienų!

— Vistiek.

— Tai sunki kelionė.

— Aš visa iškęsiu.

— Reiks keliauti vienam!

— Aš nieko nesibijau. By tik motiną suradus. Pasigailėk!

Viršininkas prikišęs lempą, pažūrėjo jam veidui. Paskui tarė:

— Gerai.

Vaikas pabučiavo jam ranką.

Šią nakt pramiegosi ratuos, — pridūrė viršininkas paeidamas, — ryt, keturias išmušus, prikelsiu. Labanakt.

Keturiomis ryto, žvaigždėm šviečiant, ilga vežimų eilė dideliu truksmu leidos kelian. Kiekvienan vežiman buvo įkinkyta po šešius jaučius. Iš šonųėjo didelis jų skaičius, kad galima būtų įmainomis važiuoti. Prikeltas ir įsodintas vežiman ant maišų, berniukas stipriai vėl užmigo. Kai nubudo, vežimai stovėjo dykam lauke, saulė švietė, o darbininkai sėdėjo aplink prie veršiuko šlaunies, kuri buvo kepama ore ant ilgo geležinio virbalio, įbeto žemėn šalia didelės ugnies, vėjo pučiamos. Pavalgė visi draugė, snūsterėjo ir vėl — kelian. Taip tiksliai, lyg kareiviai, keliavo jie tolyn. Kasryt penkiomis leizdavos kelian, devyniomis sustodavo, penkiomis vakaro vėl kelian, o dešimtim sustodavo nakvynei. Palydovai jojo raiti ir ilgomis lazdomis varinėjo jaučius. Berniukas kurį ugnį mėšai kepti, šėrė galvijus, žibino lempas, nešiojo vandens gerti. Reginys bėgo prieš jį, kaip per sapną: dideli mažučių juosvų mūdžių miškai; sodžiai iš kelerių išmėtytų namų, raudonais piaustytais prišakiais; didžiausi plotai, gal būt, dugnas senai buvusio druskos ežero, baltavo, kur tik akys siekė; ir iš visų pusių lyguma, tuštuma, tyla. Labai retai pasitikdavo dvejetas ar trejetas raitininkų, kuriuos sekė pulkai palaidų arklių, kurie lėkė šuoliu, it vėsula. Dienos buvo visos vienodos, kaip jūrose: nuobodžios ir ilgos. Bet oras buvo gražus. Tik darbininkai, tarytum berniukas būtų tapęs jų samdininku, kasdien iš jo daugiau reikalavo, kai kurie net grasydami; visi vertė tarnauti sau be pasigailėjimo; verždavo nešti didžiausias pašaro naštas; siuntinėjo toli vandens atnešti; o jis, visai pavargęs nuo darbo, negaudavo nė naktį pasilsėti: ir vežimas labai krėtė, ir raitai, medinėmis ašimis, garsiai girgždėjo. Be to, pakilo vėjas, ir rausvos tirštos dulkės, kurios visur krito, pasiekė vežimo vidų, lindo į drabužius, akis, burną, kliudė žiūrėti ir alsuoti ir tai be perstogės nepakenčiamai slėgė.

Nusibaigęs nuo darbo ir nemigęs, visas apdrisęs ir dulkėtas, baramas ir niekinamas nuo ryto iki vakarui, vargšas vaikas stigo vilties kasdien daugiau ir būtų visai nusiminęs, jeigu viršininkas nebūtų kartais prataręs į jį malonesnio žodžio. Dažnai įlindęs ratų kampan, nematomas, verkė, pridėjęs galvą prie savo ryšelio, kuriame beliko tik dreiskanos. Kasryt kėlės silpnėsnis ir liudnesnis. Žiūrėdamas į plotmas ir rėgėdamas vis tą pačią, be krašto, rusčią lygumą, lyg žemių jūras, sakė pats sau: — Šiandien nesulauksiu vakaro, vakaro jau nesulauksiu! Šiandien mirsiu kelyje! — O darbas didinos ir šurkštus elgimos dauginos. Vieną rytą, nėsant viršininko, del to, kad pasivėlino atnešti vandens, vienas darbininkas jam sukirto. Nuo to laiko ėmė ir kiti daryti taip-pat del juoko; liepdami ką droždavo per galvą, sakydami: — Te tau, palaidune! Nešk tai savo motinai! — Širdis jam plysdavo iš gailėsčio; — apsirgo; — tris dienas gulėjo ratuos apsiklojęs ir drugio krečiamas; niekas nėjo jo pažūrėti, be perdėtinio, kursai ateidavo duoti jam gerti ir pačiupinėti pulso. Tada jis skaitė save visai prazuvusiu ir šaukėsi nusiminime šimtus kartų motinos: — Matušėle mano, mieloji mano! Gelbėk mane! Eik manęs patekėtu, nes mirštu! Vargše matušėle, jau nebeatysiu tavęs daugiau! Vargše matušėle, rasi mane mirusį kelyje! Ir sudėjęs rankas ant krūtinės meldė. Paskui per perdėtinio rūpesčius pagerėjo ir pagijo; bet pasveikus atėjo baisiausia kelionės valanda, kurioj reikė likti vienam. Daugiau nei dvi savaitės buvo kelionė. Kai atvyko ton vieton, kur keliai Tukumanan ir Santiago del Estero skiriasi, perdėtinis pasakė, kad metas skirties. Davė keletą nurodymų apie kelią, pririšo už pečių jo maišelį, kad nekliudytų eiti ir trumpai, lyg bijodamas susigraudinti, atsisveikino. Berniukas vos suskubo pabučiuoti jam ranką. Ir kiti darbininkai, kurie taip smarkiai su juo elgė, rodė šiek-tiek sujudinti ir atsitolindami jam linkterėjo. Jis mosterėjo ranka atsisveikinimo ženklui ir stovėdamas žiūrėjo į pulką vežimų, kol neišnyko rusvose laukų dulkėse ir paskui liudnas leidos kelian.

iš tėvų. Pabėgėlių žiūri moteris gydytoja, o pabėgėlių vaikų—vietos daktaras. Apskritai Ribinske esama daug gerų žmonių.

Polockas. Lietuvių Centr. Komitetui jo igaliojimas Liudžius rašo:

Baigiasi mano maršrutas. Lieka tik Nevelis, Vel. Luki, Rževas ir Maskva. Apvažiavau Riazanį, Riazską, Bogojavlenską ir visą liniją lig Smolensko-Polocko. Pabėgėlių srovė sumažėjo, o Rygos-Orlo keliu visai sustojo. Lietuvių pabėgėlių stotyse beveik neradau. Ešelonai eina vis iš Gardino gub. Vitebsko ir Minsko gub. pabėgėliams dabar nėra reikalo traukties toliau. Jie dabar tik lenda iš miškų ir spiečiasi prie Zemstvy Sajungos maitinamųjų punktų.

Neraudok, graži tėvyne,
Negriaudink tu mums širdžių!
Pragėdrės dangaus mėlinė,
Išsiskleis migla nakčių...

Išsiblaškę mes po svietą
Nenustosim tau mylėt...
Kenčiam mes likimą kietą...
Širdis liepia mums tikėt...

Širdis žino, širdis jaučia —
Greit liوسي laikai ateis,
Ir vargai, kur baisiai siaučia,
Kaip audra sunki, praeis...

Greit prašvilpstos dienos sunkios:
Vietoj kraujo ir gaisrų
Ims žydėti mums gėlės puikios
Su žiedais gražių varšų...

Nemumas, dabar niūres,
Tarp laukų sau tyliai plauks
Ir, senus vargus užmiršęs,
Dainiaus švečius sau lauks.

Petras V.
28/IX—1915. Petrapilis.

Zinios.

Petrapilis.

Nebus mergaičių gimnazijos. Leistosios lietuvių mergaičių M. Yčo gimnazijos šiemet nebepavyko atidaryti. Voroneže nebepavyko surasti nei pačiai gimnazijai, nei bendrabučiams butų.

Kauno komercijos mokykla priima mokinius. Kauno komercijos mokykla yra išsikėlusį Riazanės miestą. Mokyklos direktorius pranešė, kad vietų esą dar 1, 2 ir 3 klasėje. Programa gimnazijų ir realinių mokyklų. Centr. Lietuvių Komiteto siunčiamiems mokiniams pabėgėliams duodamas visas išlaikymas ir paliuosuojama nuo mokesnio už mokslą. Kas nori įstoti į tą mokyklą, tesikreipie į Centr. Lietuvių Komitetą.

„Strugi-Bielaja“ miestelio lietuviai. Geležinkelio stotyje ir miestelyje gyvena gerokas būrys karo pabėgėlių lietuvių. Daugelis jų yra geležinkelio tarnautojai. Centr. Lietuvių Komiteto igaliojimas Palukaitis buvo siųstas į Strugi-Bielaja ištirti jų padėjimo. Pasirodė, kad būtinai reikalinga mokykla. Mokslo metų vaikų tuoj susirinko 60. Bus ir daugiau. Mokykla bus įsteigta. Lietuviai prašo lietuvių kunigo, kad bent retkarčiais juos lankytų. Tarp pabėgėlių yra suleikintų lietuvių, kurie kolioja lietuvių ir lietuvių kalbą, vadindami ją „poganska“, nors patys kalba lietuviškai.

Reikia pažymėti vieną charakteringą dalyką iš santykių su lenkais. Lenkai, išgirdę, kad lietuviai žada steigti savo mokyklą, pakėlė truksmą, šaukdami, kad lietuviai esą ardytojai ir t.t. Namų savininkas, kuriuose jau yra lenkų mokykla, jokių būdu nesutiko užleisti savo namuose butą. Girdi, kam reikią. Visi gerieji ir tikrieji lietuviai turį kalbėti lenkiškai, o jei norį vaikus mokyti, galį leisti į lenkų mokyklą. Išreiškus igaliojiniui pasigailėjimą, kad pasivėlinę kreipties, nes, kol nebuvę lenkų mokyklos, gal lietuviai būtų gavę tą butą, namų savi-

ninkas atsakė, kad jis esą vistiek būtų nedavęs lietuviams savo namų.

[vairios.

Del bulgarų teisių. Spalių 8 d. Teisybės ministerijoje, pirmininkaujant ministerio padėjėjui Iljašenkai, buvo vadybų tarybos posėdis. Jame buvo kalbama, kaip elgties su Bulgarijos valdiniais, gyvenančiais Rusijoje, ar siaurinti jiems teisės, kaip kad jos siaurintamos Vokios, Austrijos ir Turkijos valdiniais, ar ne. Tarybos didesne pusė pasakė, jog reikią skirti Bulgarijos vyriausybę ir valstybę nuo jos valdinių, tad — su pirmosiomis reikią elgties, kaip yra elgiama su priešininkų valstybėmis, o Bulgarijos valdiniais teliekančios visos teisės, kuriomis jie naudojosi prieš Rusijos ir Bulgarijos karą. Taryba nutarė su bulgarais elgties tarybos daugumos patarimu.

Rusija apskelbė Bulgarijai karą. Spalių mėn. 5 d. išleistas Augščiausias manifestas, kuriuo skelbiama Bulgarijai karas dėl jos prisijungimo prie Rusijos ir Serbijos priešininkų.

Italija irgi apskelbė Bulgarijai karą ir žada nusiųsti per Černogoriją savo kariuomenės serbams padėti.

Renenkampfas atstatytas. Generalas Renenkampfas, buvęs Vilniaus apygardos kariuomenės vadas ir vadas kariuomenės, veikusios Rytų Prusuose, paliuosutas nuo tarnybos. Jam paliktas munduras ir paskirta pensija.

Kanados dovana rusams. Kanados išganyto armijos kongresas nutarė paaukoti rusų kariuomenei penkių sanitarinių automobilių.

Mokslo ir karo auka. Odesos universiteto chemijos katedros laborantas Štvanas, betyrinėdamas priemones, kaip kovoti su troškinamaisiais gazais, ir bedarydamas bandymus, užsinodijo ir mirė.

Svetur.

Graikams siūloma atlyginimas. Anglų laikraštis „Daily Telegraph“ rašo, gavęs tikrų žinių, kad Anglija pasiūlusi Graikijai atiduoti didelę Kipro salą, kad tik ji nesitęsdama stotų į karą su bulgarais ir kitais sąjungininkų priešininkais. Serbų spauda rašo, kad Anglijos pasiuntinis, vardu visų sąjungininkų, pasiūlęs Graikijai atiduoti Dodekanezą, dalį Albanijos lig Berato ir nemažą žemių Mažojoje Azijoje. Laukiamas esąs greitas Graikijos atsakymas.

Graikija ruošiasi į karą. Yra žinių, kad Graikija traukianti savo kariuomenę į Salonikus. Kasdien plaukią į uostą dideli kariuomenės transportai. Diplomatu tarpe kalba, kad tat esą geras ženklas ir kad Graikijos prisidedant galima esą greičiau laukti, negu buvo tikimasi.

Sąjungininkų pagalba Serbijai. Svečių šalių laikraščiai skelbia, kad sąjungininkų plenas atsimainęs. Laipinamoji Salonikuose kariuomenė nebesiunčiama į šalies gilumą, kaip pirma kad buvo, bet ten pat renkama. Anglija, Prancūzija ir Italija turinčios tiek daug transportų, jog viena savaitė galinčios išlaipinti apie 300.000 kariuomenės. Į graikus tat darą didelį įspūdį.

Karas.

Rusų fronte. Pat paskutinėmis dienomis kokiame laikui lyg apmirusios Rygos apylinkės vėl atgijo: 75 varstų ilgumo frontu, nuo Babito ežero lig Fridrichštato, prasidėjo kruvini mušiai. Visų Rygos fronto mušių mazgas Alojaus stoties apylinkėse. Ji stovi pusiaukelėje, važiuojant iš Min-

taujos Rygon. Čia rusų kariuomenė turi gerų, patogių pozicijų ir gali kaip tinkama sukinėti, vartyties. Todėl ji ne tik nesiduoda vokiečių stumama, bet ir pati juos stuma. Kuo pasibaigs šios vietos kova, gal neilgai laukus pamatysime. Reikia pažymėti, jog pastaruoju laiku rusams labai padeda aeroplanai, ypač vadina-mieji „Ilja Muromiec“: iš jų ant vokiečių kariuomenės gausiai mėtoma bombos, griauamos ir ardamos jos užpakalio įstaigos, sprogdinami traukiniai. Rusų oro laivynas dabar, gal būt, neblogesnis už vokiečių.

Dvinsko apylinkėse kova siek-tiek aptilo. Jau esame minėję, jog vokiečiai kaip įmanydami stengėsi prasi-mušti į Dvinską, norėdami greičiau prieiti Dauguvos upę. Tas jų žygis, kaip dabar matome, nepasisekė ir jie kuriam laikui aptilo. Tuo gi tarpu rusų kariuomenė netyli: šauda vokiečius iš armotų, varginama juos ir neduodama jiems atsidusti.

Vidurinės Stirės apylinkėse rusai turėjo didelio pasisekimo. Čia jie pa-ėmė Čartorisko miestą ir, aprietę vokiečių kariuomenės sparnus, paėmė nelaisvės sosto įpėdinio pirmojo grenaderų pulko 700 su viršum kareivių ir 28 aficerius, 9 armotas ir kelius bombosvydžius.

Augščiau Čartorisko, ties Novosiol-kų kaimu, vokiečiai ir austrai gavo bėgti, ir rusai užėmė Budkos ir Rudnios kaimu. Čia paimta daug kulko-svydžių ir belaisvių, kurių tarpe dvi roti 41-jo vokiečių pėstininkų pulko. Rusai turėjo pasisekimo ir kitose Pastirio vietose: pas Komarovo kaimą, Boguslavkos ir Glejų vienkiemį. Reikia pažymėti, jog rusai tą dieną, apskritai imant, paėmė belaisvių 50 aficerių ir 1.980 kareivių, šešius kulko-svydžius, daug ginklų ir kitų įvairių karo daiktų, o patys neteko tikrai 1 aficeriaus ir 50 kareivių.

Paskutinės žinios. Vokiečių ėjimas Alojaus rytuose atmuštas. Ties Mintauja aeroplanai tipo „Ilja Muromiec“ numetė keliasdešimt bombų. Girdėti, jos gerokai pagadinusios geležinkelį ir apgriovusios priešininko sandėlius. Alojaus apylinkėje vokiečių lėkusi aeroplanas pakliuvo ant rusų ugnies ir nukrito žemėn.

Pastovių šiaurėje po atkaklaus mūšio vokiečiai buvo išmušti iš Rusokų kaimo. Paimtas 1 aficeris ir 220 kareivių.

Užvis daugiausia rusai turėjo pasisekimo Baranavičių rytų pietuose. Čia ūmiu ir energingu užpuolimu buvo paimtos vokiečių pozicijos pas Jekimavičius, Odochovščiną, Navikus ir Nagornią. Šitame žygyje buvo paimta belaisvių 85 vokiečių ir austrų aficeriai ir 3.552 kareivių, 10 kulkosvydžių, 1 armota ir daug indų su troškinamuoju gazu.

Kairiajame Stirės upės krante, žemiau Rafalovkos, rusai paėmė kelius kaimus. Reikia paminėti, jog čia vokiečiai ir austrai tikrai tevartoja plyštamąsias kulkas.

Prancūzų, anglų ir belgų fronte tikrai artilerijos šaudymai. Jie tai nutyla, tai vėl pasidaro smar-kesni. Retkarčiais vokiečiai mėgina eiti priešakin, bet visada esti atmušami.

Italų fronte pastaruoju laiku matyti truputį daugiau krutėjimo, negu pirmiau. Spalių 6 d. italai užėmė Palonės kalno viršūnę Džu-di-Karijos slėnyje. Austrai bėgdami paliko 84 belaisvius. Kitose vietose italai irgi turėjo pasisekimo.

Paklaidų atitaisymas.

„L. Balso“ № 7, sąrašė „Kame sutvarkytas, pabėgėlių šelpimo darbas“ išibrovė paklaidų, kurias atitaisome.

Petrapilio Liet. Komiteto įstaigų sąrašė parašyta: e) Vaikams prieglaudos—mokyklos. Pirmoji. 1 Rotė 18, b. 3. Prievaizda A. Puerėnas; turi būti: Prievaizda kun. Senkus.

Parašyta 1) Antrasis. 1 Rotė 14, b. 13 ir 17. Prievaizda: Liutkevičius; turi būti: Prievaizdos G. Liutkevičius ir J. Strazdas.

Biblijografijos žinios.

Lietuviams išsiblaščius po Rusiją, ir lietuvių spauda ima, kad ir pabėgėlė, plėtoties. Dabar, žinoma, kas spauzdinama, spauzdinama kas kam atrodo reikalingiausia.

Lietuvių dvasios reikalams tenkin-ti kun. V. Draugelis išleido Gyvojo Rožančiaus knygelę, vardu „Sventasis Rožančius“. Odesa. 32°. 31 pusl.

Telegrama.

M. Yčas telegrafuoja iš Stokholmo:

Komitetas sudarytas. Nekliudo-vas (Rusų pasiuntinis Stokholme. Red.) daug padeda padaryti, kad būtų galima susižinoti su Lietuva. Gabrij siunčiame delegatu į Ameriką.

M. Yčas grįžta į Petrapilį antra-dienyje, spalių 13 d.

Plačiai atskleidždama „Lietuvių Balso“ skiltis mūsų tautos ir tautiečių reikalams nušviesti Redakcija prašo iš visur siųsti žinių.

Visų Lietuvių Komiteto igaliojinių Biuras prašo pranešti savo adresus.

Redaktorius K. ŠALKAUSKIS.
Leidėjas MARTYNAS YČAS.

GININĖS IEŠKO:

1. Abromaitienės Aleksandros, 60 m. Kauno gub. Baisogalos valsč. Andriūnų sodž.
2. Aukštikalnytės Emilijos, 22 m., Kauno gub. Zarasų apskr. Papilio parap.
3. Aukštikalnio Jono, 18 m., Kau-no gub. Zarasų apskr. Papilio parap.
4. Blotnienės Zofijos, 50 m., Kau-no gub. Baisogalos valsčiaus, Griki-nių sodž.
5. Bukontaitės Leonoros, Kauno gub. Telšių apskr. Varnių miest.
6. Čapų Petro ir Povilo, 11 ir 9 m., Kauno gub. Linkuvos valsčiaus.
7. Čičinaitės Elžbietos, 16 m., Kauno gub. Ukmergės apskr. Vyžonų vals. Sudeikių par. Nuodegulių sodž.
8. Dvaranauskienės Marijonos, Kauno gub. ir apskr., Čekiškio parap., Mileikių sodž.
9. Gabrielaičio Jono, 28 m., Kauno gub., Šiaulių apskr. Leporių sodž.
10. Giedrikaitės Elenos, Kauno gub. Panevėžio apskr., Molainių sodž.
11. Girnienės (Čičinaitės) Veroni-kos 80 m., Kauno gub. Ukmergės apskr. Vyžuonų valsč.
12. Jonėno Jono, 23 m., ir Jonė-nienės Kazimiros, Kauno gub. Pane-13. Ilmanavičių — Jono, 10 m., Aleksandro, 15 m., ir Viktorijos, 50 m., Kauno gub., Krakių valsč.
14. Katiliaus Juozo, 45 m., Suval-kų gub. Marijampolės apskr., Šunskų valsč., Katiliškių sodž.
15. Kižių — Antano, Antaninos, Igno, Magdalenos, Stasio, Onos ir Kazio.
16. Kuzminskio Kazio, Kauno gub. Šiaulių apskr. ir valsč.
17. Ločerio Petro, 23 m., ir Kas-tės, 17 m., Kauno gub. Panevėžio apskr., Biržų valsč., Nem.—Radvili-škio miest.
18. Linkevičių-Aleksandro, 45 m., ir Elžbietos, 44 m., Kauno gub. Pa-nevėžio apskr., Pajuodžių sodž.
19. Lukėnų—Jono, 50 m., Marijo-nos, 80 m., ir Marijos, 22 m., Kauno gub., Panevėžio apskr. Geidžanevičių gm.
20. Matikauskių—Vincento, 58 m., ir Viktorijos, 50 m., Suvalkų gub., Kalvarijos apskr., Simno valsč.
21. Mickų Onos, Kauno gub., Šiaulių apskr. ir valsč.

22. Misevičių—Eugenijaus, Eufrozinos, Narcizo ir Eugenijos, Suvalkų gub., Kalvarijos apskr., Šimno valsč.
 23. Miškinio Augustino, Kauno gub. Alotų valsč.
 24. Montvydo Antano, 29 m., Kauno gub., Šiaulių apskr., Viekšnių valsč. Užulėknės sodž.
 25. Morkūnaitės Onos, 20 m., Suvalkų gub., Marijampolės apskr., Aleksoto m.
 26. Nikštaus Jono, Kauno gub. Zarasų apskr., Obelių valsč.
 27. Nistelių — Jono ir Emilijos, Kauno gub., Linkuvos valsčiaus.
 28. Alšauskio Juozo, Suvalkų gub. Marijampolės apskr. Paežerių sodž.
 29. Paciušienės Anastazijos, 40 m., Kauno gub., Ukmergės apskr. Joninių sodž.
 30. Pauvų—Kazio ir Zofijos, Kauno gub., Raseinių apskr. Šidlavos valsč. Reksčių sodž.
 31. Petrušaitytės Paulinos, 27 m., Kauno gub., Krakių miest.
 32. Ramanauskaičių — Agnėsės, Elenos ir Emilijos, Kauno gub., Ukmergės apskr., Kavarsko parap., Budrių sodž.
 33. Rubavičiaus Zenono, Kauno gub., Telšių apskr., Varnių miest.
 34. Sabo Juozo, Suvalkų gub., Seinų apskr., Seirijų valsč.
 35. Strazdaičių—Onos ir Rozalijos, Kauno gub., Ukmergės apskr., Raguvos val., Vadoklių m.
 36. Sugintienės Kunegundos, Kauno gub., Laukuvos valsč.
 37. Šapalytės Uršulės, 18 m., Kauno gub., Ukmergės apskr., Kurklių val., Joninių sodž.
 38. Tamulienienės Elžbietos, 45 m., Kauno gub., Panevėžio apskr., Biržų valsč., Jasiškių sodž.
 39. Ugenskio Prano, Kauno gub., ir apskr., Čekiškio parap., Mileikių sodž.
 40. Vaitmanų — Viliaus ir Onos.
 41. Mateušas Švažas, Viekšnių valsč., Šiaulių apskr., Kauno gub., ieško savo giminių.
 42. Valatkos Albino.
 43. Vanagienės Viktorijos, Kauno gub. Ukmergės apskr., Subačiaus val., Radžiūnų sodž.
 44. Virkučio Antano, 30 m., Kauno gub., Šiaulių apskr., Viekšnių val., Užulėknės sodž.
 45. Voroneckio Antano, Suvalkų gub., Marijampolės ap., Veiverių val., Girininkų sodž.
 46. Žemaičio Tomo, Kauno gub., Telšių apskr., Mosėdės miest.
 47. Žindžiaus Augustino, Kauno gub., ir apskr., Veliuonos val., Burbiškių s.
 48. Žuklių—Onos, 50 m., Antano, 28 m., ir Boleslovo, 14 m., Kauno gub., Zarasų apskr., Obelių valsč., Gegučių sodž.
 49. Grigaliūnas Mykolas ieško savo šeimos.
 50. Marija Miliauskienė (Москва, Палиха ул., д. Гуровых) ieško Miliauskaitės Magdalenos, 22-ju metų, Suvalkų gub. Kalvarijos apskr., Padovinių gm.
 51. Jonas Šalkauskis (Москва, Уса-чевская ул., д. 19, кв. III) ieško Mickevičaitės-Satkauskienės Marijos, 31 metų, jos dukterų — 5 metų ir 2-ju mėn. ir sūnaus — 4 m. Suvalkų gub. Kalvarijos apskr., Balkūnų gm.
 52. Juozas Žvingila (Москва Уса-чевская ул., д. 9) ieško Zvingilų Juozo, 11-kos metų, ir Magdalenos, 6 met., Suvalkų gub. Marijampolės apskr., Šumskų gm. Oželytės Petronėlės, 20 m., Suv. gub., Marijamp. apskr., Kvietiško gm.
 53. Čimbaras (Москва, Б. Грузин-ская д. 4) ieško Čimbarienės Vero- nikos, 26 m. iš miesto Rygos.
 54. Andrius Kalinskis (Maskva, Liet. pabėg. bendrab.) ieško Zigmantaitės Marijos, 20 m. Suv. gub., Mariamp. apskr. Mikališkių gm., Pavasakių sodž.
 55. Mečislovas Norkus, Dorpat univers. studentas, ieško savo tėvų ir seserų iš Tauragės, Kauno gub. Ras. apskr.
 56. Petronėlės Tiškevičienės ir jos dukterų Kotrynos ir Petronėlės iš Betygalos valsč., Kauno gub.

57. Jonas Svita ieško savo pačios Elenos Svitienės iš Bi- vainių sodžiaus, Joniško valsčiaus, Šiaulių apskr., Kauno gubernijos su vaikais: sūnus Kazimieras ir dvi dukterės — Elena ir Pranciška. Pra- šoma pranešti Centraliniam Lietuvių Biurui arba šiuo adresu: Moskva, Varšavskij Svodnyj № 3 Hospital Jonui Svitai.
 58. Kastancija Pečiura ieško tėvo ir brolio Kastantino ir Napalijono Ba- leišių, Kauno gub., Ukmergės ap- skrities, Salų parapijos, Urlių sodžiaus. Pranešti Centraliniam Lietuvių Biurui.
 59. Jono ir Julijos Martiševskių iš Riešgalių sodž., Kidulių valsč., Naumiesčio apskr., Suvalkų gub.
 60. Adomo Akelaičio iš Paeže- rėlių sodž. Kalvarijos apskr. Suv. gub.; su juo yra 15 metų mergaitė Abraičiūtė iš Igliaukos Suv. gub.
 61. Tėvo Petro, motinos Veroni- kos seserų Elžbietos ir Apolonijos ir brolio Aleksandro Prosevičių.
 62. Tėvo Jeronimo, motinos Onos ir Veronikos Aleknavičių.
 63. Veronikos, Vincento dukters, Rusteikaitės iš Kauno gubernijos, Panevėžio apskr., Razalimo val., Alek- siūnų sod.
 64. Teklės, 23 m., Stanislovo, 18 m., Jachimavičių iš Vilniaus gub., Trakų apskrit., Jezno miest.
 65. Silvestro ir Uršulės Germana- vičių iš Viln. gub. Trakų apskr., Je- zno valsč.
 66. Juozas Striūna ir Juozas Šan- tarys ieško savo draugų.
 67. Petras Morkūnas ieško savo pačios Onos Morkūnienės šu mažą 1½ metų dukterim, Kauno gub. Pa- nevėžio apskr., Maldačionių valsč., Stačiūnų sod.
 68. Petro ir Grasilijos Kairių iš Kauno g., Panevėžio apskr., Papilio parap., Kadarų sod.
 69. Kazimiero ir Onos Januševi- čių, Kauno gub., Panevėžio apskr., Biržų val., iš Kaunių dvaro.
 70. Jono ir Antano Kairių, Kauno gub., Panev. apskr., iš Biržų.
 71. Povilo Zakrio, Kauno gub., Panev., apskr., Biržų val., iš Ratkūnų dvaro.
 72. Teresės Kavaliauskienės, 40 m., Teodoros Kavaliauskaitės, 17 m., ir Kazimiero Motuzevičiaus, 30 m., visi iš Rygos.
 73. Uršulės Laužadienės, 23 m., ir Veronikos Laužadaitės, 28 m., iš Rygos.
 74. Vincento Šimėno, Kauno gub., Zarasų apskr. Kiemiškių sod.
 75. Vaikų: Onos, 11 m., Teofilės, 9 m., Marijonos, 7 m. ir motinos Ma- rės Pilkonienės, 60 m., Suvalkų gub., Seinų apskr., Švėntezerio gmin., Aga- rinių sod.
 76. Tomas Dulkinas ieško savo šeimos: moters ir trijų mažų vai- kučių, iš Šiaulių miesto. Prašo taip- pat atsilipti Elenos Matukaitės, Juo- zo Tarvainio ir Jono Šleinio.
 77. Marija Verslovaitė (rusiškai Erslau), 24 m., Kauno gub., Zarasų apskr., Rokiškio valsč., Šnie- gių sod., ieško tėvo Adomo, brolio Jono, 15 m., seserų Karolinos ir Ana- stazijos Verslovų ir brolo Vinco Skardžiuko (tėvo vard. Juozapas) iš Mi- konių sod., Obelių valsč., tarnavęs Obelių pristavo kancelerijoje.
 78. Kazimiero ir Antano Jasaičių iš Panevėžio. Rugpjūčio mėnesyje jie buvo nuvaryti į Dvinską dirbti karo inžinerijos darbų.
 79. Domininkas Baltmiškis, karei- vis, ieško savo pačios Marcijonos Baltmiškienės iš Barstyčių miestelio, Kauno gub., Telšių apskr.
 Visų, kas tik žino šių žmonių adresą, prašome pranešti Centraliniam Lie- tuvių Biurui.
 Buvusi liaudies mokytoja, tarnavusi ban- koje, pabėgėlė lietuvaitė, mokanti sve- tim. kalbas, ieško darbo, galimo dirbti namie. Kreipties: Vas. Ostr. 4 lin. 45, b. 12; tel. 403—19; nuo 1—5 val. dieną.

Martynas Yčas ir Stasys Šilin- gas prašo A. Varno pranešti savo adresą.

Gerbiamųjų Kunigų domei!

Bažnyčios daiktų sandėlis ir dirbtuvė A. Petronio iš Kauno perkelta Adresas: Петроградъ, Серпухов-ская № 5, кв. 15, greta 1-sios Rotos. Galima gauti: arnotų, kapų, bal- dakimų, kielikų, taurių, monstrancijų, liktorių, kryžių, mišolų, brevijorių ir tt.

Reikalingi „ŽIBURIO“ D-jos

įstatai

rusų kalba. Kas jų turi, prašome kuogreičiausiai atsiųsti vieną egzem- pliarių tokiu adresu: Ярославль, Ро- мановская 44, Kun. Gustačiui, „Žibu- rio“ D-jos pirmininkui.

Reikalaujama mokančio(-ios) rašyti rašomąja mašina rusų ir lietuvių kalbom.

Mokančiam (-čiai) buhalterijos pirmi- nybė. Apie sąlygas sužinoti: Ярославль, Романовская 44, Клицелария уполномо- ченного Центр. Комит. Литовского О-ва по оказ. помощи постр. отъ войны.

Veronika Brokienė iš Rygos ieško tėvų Elžbietos ir Andriaus Juozevičių, Kauno gub., Ukmergės apskr., Ku- piškio parap., Pagirių sodžiaus. Pra- nešti Redakcijai.

Antanas D. Zoza iš Rygos ieško Selemėjos Zozenės Liaurų sodž., Kupiškio valsč., ir Domininko Dudos, Karaliūnų sodž., Subačiaus valsč., abudu Kauno gub. Ukmergės apskrit. Pranešti Redakcijai.

ELŽBIETA KAIRYTĖ ieško motinos Petronėlės ir brolio Petro Kairių ir se- sers Onos Žemblickienės iš Kauno gub., Panevėžio apskr. Krinčino parap. Daukšų sodžiaus. Kas žino, prašoma pranešti „Liet. Balso“ Redakcijai.

Kun. Kubilius ieško savo sesers, Kastancijos Kubiliutės, gyvenusios Rygoje. Žinančių prašau pranešti man: Petrograd, Bol. Ščemilovka, za Nevskoj Zast.

„Rygos Garsas“ eina be pertraukos

ir šiais sunkiais metais, duodamas daugiausia žinių apie karą, apie lietuvių pabėgėlių reikalus, apie Lietuvos užimtus kraštus. Iki metų galo „R. Garsas“ tekaštuoja 1 r. 20 k., mėnesiui 40 kp. Ga- lima iš kitur siųsti pašto smulkiosiomis markėmis. Ryga, Elizavetinskaja, 22.

Jau rengiamas spaudai ir netrukus išeis

„Petrogrado Kalendorius“

1916 metams.

Lietuvių įstaigos, dar neatsiuntusios savo skelbimų, kviečiamos siųsti šiuo adresu: 1) Председатель Литовского Благотворительного О-ва А. П. Снуро, Бассейная 60, кв. 66 (tel. 433—43); 2) Конторт изд. „Petrogrado Kalendorius“ Забалканский 30, кв. 34.

Prekybos bei Pramonės Draugijos „Brolių Vailokaičių ir B-vės“ Įgaliotinis

praneša, kad ji kuriam laikui ir dalinai išsikėlė Maskvon. Draugija imi- neja idėjus, mokėdama paprastus nuosimčius (4% — pasidedantiems kiek- vienam pareikalavimui ir 5% — nemažiau kaip metams), davinėja pasidė- jusiems reikalingų gyventi pinigų arba grąžina paskolą. Draugija ima saugoti procentinius popierius, vekselius ir kitas brangenybes, taip-pat tarpi- ninkauja perkant bei parduodant % popierius. Draugija aprūpina padė- tus pas ją lakštus: apdraudžia nuo tiražo, tikrina, koki Nė išėjo tiražam ir tt. Norinčių pasiimti pinigų Draugija prašo pranešti kvitanciją №. Visais reikalais prašoma kreipties kun. E. Paukštos buto adresu:

МОСКВА, Милютинский п., домъ римско-католической церкви, кв. 4, Т-ву „Бр. Вайлокайтисъ и Ко.“

Petras Stanys ieško tėvo Domininko, motinos Cecilijos, seserų Adelijos, Onos ir Apolonijos ir brolio Jono Stanių iš Kauno gub., Ukmergės apskr., Virbališkio v. Skapiškio parap. Mirabeliečių sodž.

Jonas Beseckis ieško brolio Antano Beseckio ir švogerio Antano Skar- dinskio, Kauno gub., Zarasų apskr., Južintų par., Kulių sodž.

Ieško

Zdanavičaitė Bagusė ieško tėvo Povilo, 90 m., motinos Onoratos ir brolio Petro Zda- navičių, Kauno gub., Panevėžio apskr., Krinčino parap., Žadeikių vien- sėdžio.

Balna ieško tėvo Kaulakio, taip-pat Grybavičiaus ir jo duk- ters Veronikos iš Radžiūnų sodž.; taip-pat Staniko ir jo vaikų Amilės, Domininko, Petro ir Antano iš Komaro dvaro; taip-pat Pežos iš Pamarnackių sodž. ir Balno iš Rudilų sodž.; visi Suba- čiaus valsč., Ukmergės apskr. Kauno gub.

Čirvydaitė Antanina ieško tėvo Aleksandro, motinos Onos, bro- lių ir seserų Čirvydų, Kauno gub., Panevėžio apskr., Krinčino parap., Rabanų sodž.

Kas žino apie šiuos žmones, pra- šom pranešti šiuo adresu: Petrograd. Vas. Ostr. Bol. Prosp. № 91/1, kv. 31.

Martynas Jasinskis ir jo še- sers EMILIJA ir ZUZANA ieško sa- vo motinos ELŽBIETOS JASINSKIE- NĖS, 40 metų, iš Dubriškių, Kauno gub., Panevėžio apskr. Biržų valsč. Kas žino, prašoma pranešti jos ad- resas Centraliniam Lietuvių Biurui.

Noriu susirašinėti

su Ramygaliečiais pabėgėliais. Atsi- liepkite! Br. Liesis. Москва, Милютинский пер. 18—9 Литов. Об-во.